

Angelo Caparrini

Int un bâter d zéi, a nuvant'ân, anc Anzel Caparén al s n é andè. L arêv da èser arcurdè masmamânt par la sô vétta da òmen puléttic e aministradâur bulgnais: mé ai ò cgnusó pulíd la sô ativité prémma come sindacaléssta e pò da asesâur dla Cmónna ed Bulâggna int la Zónta dal sénndic Dâzza, mo ed sta pèrt dla vétta d Anzlén a vói dîr pôc e gnínt parché a n sâñ brîsa un puléttic. A pòs sâul dîr, da bân tstimòni, che quand a l dsmíté ed fèr l asesâur an zarché inción prèmi, inciónni presidânz o quèlc cunsélli d aministrazîan par brusclèr un stipanndi da tirèr inânz. Lô al saluté la cunpagnî puléttica e al s mité a lavurèr da privè digànd «*i lavâuren tótt e a pòs lavurèr anca mé*».

Però, pòst che mé a n èra brîsa tant luntàn, a preferéss pinsèr a cla pèrt ed vétta ed Caparén fòra dala sô ativité puléttica e sindachèl. Al fé al comerziànt gruséssta, al comercialéssta e fiscaléssta, mo la pèrt ch'la m é avanzè pió int al côr l'é stè qualla di ân quand al fé l òst. Pròpi acsé: un òst bulgnais ed gran râza. Al tôls la famâusa "Ustarî di Trî Scalén" in Belvdair, drî dal marchè d Ûgo Bâsi. L èra ón ch'al s n intindéva parché âli ustarî âli èren al sô sît preferé par pasèr, insâmm ala Gianna sô mujêr, al sô tânp lébber. Al gèva che l'ustarî

l'èra ón di sît miûr par cgnósser la zânt dal mânn. Mé a vói azuntèri "e se un puléttic an cgnóss brîsa la zânt dal mânn, l é pîz dal dû d câpp quand brésscla l'é denèr".

Acsé, cum a gèva, stra i tant lavurîr al dvinté anc un òst. Quand i amîg i i dmandèven al mutív ed cla dezisiàn, a i piasséva ed dîr "*Ói, a sâñ sâñper stè ed zà dal banc d un'ustarî, adès ai ò vló pruvèr a pasèr da cl'ètra pèrt*". Ch'al fòss par d zà o par d là dal banc, Anzlén l avèva la dóta ed fères tgnîr drî da una móccia d amîg, ch'i al ciamèven in mièra d ucaisiàn quand ai èra da fèr tuglièna. Lô an gèva mâi ed nâ, sâñpr in âurden par cuntèr una barzlatta, una sturièla da rédder o sèria, un fât dla puléttica détt fòra dai dént anc pr i stéss cunpâgn dal sô Parté quand l èra dal parair ch'i s al meritèssen.

E pò (un èter arcòrd) finé ed bacajèr al saltéva fòra con una cantè. Âli èren cantè "da ustarî", as capéss, mo lô l èra quall ch'l in cgnuséva un sclémm, ch'al dèva la partânza e tótt i i tgnèven drî. Acsé ai saltéva fòra dâl serèt e dâl nòt ch'l é inpusébbil dscurdèr, quand âli ustarî âl n avèven brîsa l'acca par dnanz e ai andèva zânt ed tótt i grèd e ed tótti âli etè. Fòrsi anc par sta sô pasiàn pr âl canti popolèr, al s èra lighè al *Coro dei Bruschi* dóvv l andèva a presentèr i spetàcuel.

Pòst che inción al mânn l é sânz difèt, anc Caparén l in avèva ón: al gèva sâñper a tótt quall che al pinséva ed tótt. Par mé al n é brîsa un difèt, mo una virtó. Sâñper prânt, quand al s n adèva, anc a dîr tranquiamânt d èsres sbagliè. Zêrt che, int al mânn dla puléttica, un sugèt acsé al vén méss in fûria da una banda. Opûr al vén cunsidré preziaús da un chèp con dl'óssta: defâti Dâzza al le tôls a fèr l asesâur insâmm a Zângheri e a di èter ed gran valâur.

E, d Anzlén, a n pòs brîsa dscurdèr al dialàtt. L èra nèd int al vèc' Bâurg San Pîr, strè ed pòpol bulgnais puvràtt e stièt, dóvv la solidarietè l'èra ed cà, dóvv ai èra nèd anc Quinto Ferèri e Marién Medici. Al sô dialàtt dal Bâurg l èra bèl, pén ed cu

lâure d senpatî, con dâl paròl e dâli espresîan sâñper pió difézzili da sénter. Ultmamânt, mé andèva a catèrel a cà sô e una vòlta a registré socuànt sù pzulén in dialàtt. Acsé, adès, ai ò l argóe ed dîr che int al mî "Archivi in vâus" ai é un CD con la sô vâus e al sô bèl dialàtt.

Quand a s catèven al'ustarî o a cà da di amîg e ai arivèva al mumânt del cantè, stra d nuèter a i èra una spèzie ed segnèl: bastèva che ón al tachéss a cantèr "*Moréeettooo, moréeettooo, l é un bèl giovinooottooo...*" e vî! Dâl cantè dóvv spass al tân al nudèva in mèz al al mèr, mo dóvv as inparèva al valâur dal pió bèl divertimânt dal mânn: stèr insâmm in bôna cunpagnî.

Adès Anzlén an i é pió e a mé am é avanzè un gran vûd. Pò a m cunsâul, parché par furtónna di bî amîg a in ò dimónndi èter e a sâñ sicûr che, vdand al mî magân, Caparén al dirèv *Dî só, Gigen fèt l èsen? Mé la mî strè a l'ò fâta, stà mò chièt e tû dala vétta tótt quall che t pû!* A farò pròpi acsé. Grâzie, Anzlén! E arvâddres.

Gigen Lîvra

Bûbi e câli ètri bîsti

In cà mî i animèl i én di rà. Al mâsum as pôl mazèr una zinzèla o un burdigân, mo gnínt èter, par chi èter as druvèva un buslòt par fichèri fòra dala fnèstra. Par cla fâta lazz ch'l'unéss stra d lâur òmen e animèl al rapòrt con lâur l'è sâñper stè spezièl. Pr esâñpi: nuèter avèven un cunén, l avèva al sô sît in terâza, mo al girèva par cà, e quand ai èren a tèvla, al s mitèva drétt sâura al ganb de drî par dmandèr quel da magnèr. Un'ètra vòlta i s regalénn una galénna: cardív ch'a i tiréssn al còl? Mo gnanc pr insónni!

Anca lô al stèva in zardén, al s vgnèva drî a nuèter cómm un can, al durmèva sâura la spalîra dal mî lét, furtónna ch'al n èra brîsa un gâl...! Anc con i péss róss a i èra un bân rapòrt: i vgnèven a magnèr dala man quand a i dèven i bigât d âcua sécc (par lâur l'èra na luvarî); s'a mitèva un díid int l'âcua i vgnèven a pluchèrel, mo sicómm an i èra gnínta da magnèr i andèven vî. Una vòlta mî mèder la m regalé un pundghén bianc; al stèva in vatta ad un armèri, in èlt, in dóvv mé a n i arivèva brîsa, mé alâura a i apugèva un stan-

gàtt e ai bastèva che mé a stufilèss e ló al vgnèva zà pr al stangàtt e al zughèva in vatta ala tèvla dla cusèrina.

Alàura a i èra la guèra, e mî fradèl, ch'l èra un sbandèren, l andé volontèri in aviazian. Anca ló l èra inamurè dal pundghén ch'al s era aviè a stèr int al bisachén dl'unifàurum. Adès a v cànt quall ch'ai capitè una vòlta: un dé ai èren andè a tór quel da Majani, che alàura l avèva al barr-pastizeri in Indipendänza, quand la baréssta la s purté l'urdinaziän la fé un vèrs e la lasé caschèr piät e bichîr, con tótt l anbaradàn consequänt: al pundghén l avèva méss fòra la tèsta dal bisachén e incòsa finé int una risèta generèl!

Finé l adestramänt (mî fradèl l èra int i câzia) ai fò una zerimògna al Teäter Comunèl ed Rémmin, con i sgnàuri in smòchin e ä l sgnàuri in decoltè par salutèr i pilòt ch'i andevèn in guèra. Sti zûven i èren di guglièrd in tótt e par tótt, e in cl'ucasiän i urganzènn un schèrz daggn di studènt pió moramazè. Dànca: i aviatur i èren a sèder drî da un pèz gròs e mî fradèl, ch'l èra al prémm dla fila, l avèva dè al pundghén a un sò colèga ch'l èra in fännnd. A un zèrt mumänt al sò amìg al pugé al pundghén in vatta ala spalîra dla pultränna dla fila dnanz e mî fradèl al stufilé par ciamèrel, con al risultèt che al bistién al s mité a còrrer par turnèr dal sò padràn. Pruvè d imazinèr cum i vanzènn tótt chi sgnàuri altolochè *e le gentili consorti* a sèntres a còrrer drî dal spâl al pundghén, blén fén ch'a vlî, mo sänper pândg! Naturalmänt an i fò inciónni consequänz, anc se a còl stòrt, cum psèvni dîr quel a chi andèva a cunbâter? Un colèga d mî pèder ai regalé un can, un bistiän grand e gròs, e ai avèva asicurè ch'l èra un incräus stra la fammna d un pastàur tudàss e un làuv. Mé avèva di dóbbi, mo ai ò lèt da pôc ch'l è un quel pusébbil. In cà nòstra par punîr un can as druvèva un tûb fât con dû o trî fòl d giurnèl, ch'al fèva un gran armàur sänza fèri dal mèl. Bûbi (a l ciamènn acsé) l avèva al sò caraterén, an vlèva la puniziän, se quelca vòlta as druvèva al tûb, dâpp la prémma bòta l'ardusèva al giurnèl in tant curiändel! L èra anc un catalît, sâul però con di can grûs, pió grûs i èren pió ai piàsèva ed lutèr! L avèva una sò tècnica d atâc, mitan des ed banda al aversèri, ai dèva un

cócc' par fèri pèder l ecuilèbbri e saltèri adòs.

Nuèter, ch'a savèven sta stòria, a intarvgnèven sänper in tänp. Int i ân dla guèra as psèva lasèr andèr i can fòra da par làur e una vòlta al turné a cà dâpp divèrs dé. Par cunbinaziän un dé a m farmé int un barr in San Flîs con Bûbi e al baréssta al cgnusé sóbbit al can e al s cunté che un cliänt, ch'al stèva ed cà al Bâurg Panighèl, al l avèva purté sig. Vsén a cà sò ai pasèva spass un péccol branc ad pîguer e a Bûbi an i pèrs vaira ed scapèr dal guinzâi, e piunbèr in mèz al branc, muşghèr al can da pastàur e fèr fòra una pîgra e a quall ch'l avèva rubè Bûbi ai tuché ed paghèr una móccia d góbbi e pò al dé la mälla al can in manîra ch'al psèss turnèr a cà.

Un dé mî fradèl, quall ch'l èra in aviazian, al véns in lizänza tirändes drî una câgna praggna. Sicómm che ló an psèva brîsa tgnîrla, al la lasè a nó. Quand la parturé, Bûbi al s avsiné par naşèr i trî bistiulén ch'i èren nèd e la mèder, tótt catîva, la i dé un muşgòt int al nèd e ló al se şluntané sänza arvultères. Quand al magnèva inción psèva avsinères a ló fòra che i cagnén: Bûbi ai mustrèva i dént mo pò ai lasèva fèr, anc s'i magnèven int al sò scudlòt.

Quand i bistiulén i fónn svezè, mî fradèl al turné a tór la câgna: dû a riusènn a dèri vî, tgnand al tèrz ch'a ciamènn Alí parché l èra tótt naigher con un bâfi bianc int al gróggn e al dvinté un gran amìg ed Bûbi. I andèven fòra insämm e quand l èra con ló al n avèva pòra d inción. Se invèzi l èra da par ló, la fazannda l'èra difaränta: vsén a cà nòstra ai èra un can èlt e mègher, e a Alí ai piàsèva ed dèri adòs, mo ala sò manîra: al partèva ed gran carîra abajänd cme un mât, al s insfilzèva stra l ganb ai dèva un muşgòt ai baracuâi, pò al scapèva vî. A mé invèzi am capitè ed vâdder sta sèna: quand al can al sinté a bajèr, al s méss a sèder e Alí al scapé vî, col trâmmb int al sâc! Ai ò quèsi finé: un dé mî mèder l'andé a fèr la spaişa con Bûbi, quand al pchèr al véss al can al cunté ch'l èra un sò cliänt afezionè. L andèva in butaiga, al stèva d' asptèr int un cantân ch'i i dèssen un òs pò l andèva vî.

Una vòlta, dâpp la guèra, ai èra ai Żardén Margarètta con cl'èter mî fra-

dèl e con Bûbi al guinzâi. Pasänd dnanz ala ghèbia ed Rêno, al leän, (i pió vic' i s arcurdaràn) ló, vdand ste bèl sturnèl al parté a tèsta bâsa, abajänd cme un mât e ai vòls dal bèl e dal bân a tirèrel zà dala ringhîra! Sti mî arcòrd i én tótt veritè, anc s'i pèren däl fantasi.

A v al zûr.

Gian Carlo Zanelli

Mé e al Pânt dla Biännda

Int l ûltum nómmer *dal Pânt dla Biännda*, al 150, Fàusto l à arcurdè al gran Wolfango, e a mé am é suvgnó che una vòlta ste gran artéssta l à ilustrè ón di mî racónt, esatamänt "Fómm", publichè int al nómmer 100. Naturalmänt al fò Fàusto a dmandèri l'illustraziän, véss che al mî racánt ai èra piàsó dimónndi, intinimòd par mé al fò un gran unàur.

Quassta l'é stè l'ucasiän per turnèr a guardèr tótt quall ch'ai ò publichè só l Pânt e a m in sän adè ch'ai é bèle pasè diş ân dala prémma vòlta. L èra al 2006 e mé a frecuentèva al câurs ed bulgnais che cla vòlta i al fèven al teäter Alemân. Carpàn al véns cme invidè (incû i dîsen *testimonial...*) dla secännda åura e, åultr a cantèr, al dscuré ed ste giurnalén tótt scrètt in bulgnais. Mé alàura a n avèva gnanc *Internet*, mo la mî amîga Maria Luisa sé, acsé la fò lí a dèr al sò indirèzz e pò, quand ai arivèva al giurnalén, l'in stanpèva una còpia anc par mé.

Mé avèva bèle scrètt dimónndi racónt e alàura a pinsé ed tradûsren socuànt in bulgnais e pò, timidamänt, a in purté ón al profesàur Bertén d Sèra parché al le dèss a Carpàn. Che sudisfaziän quand int al nómmer 61 dal mâz dal 2007 a l véss publichè!

A sän andè inänz acsé pr un bèl pèz, con i mî racónt cupiè in vatta a un *floppi-disc* (adèsa al pèr un quel da *Medio Evo!*) e recapitè a Fàusto. Pò fenalmänt anca mé a m sän mudernizè e con la pòsta eletrònica l é incòsa pió fâzil. Da alàura a vgnîr a adès, Carpàn al m à bèle publichè pió ed s-santa tra racónt e fòl, pió divèrs scrètt ed socuànt mî amìg e da mé tradótt in bulgnais e a sän intenzionè a andèr d lóng pr un èter pèz, fén che anca ló l arà la pazènzia ed tirèr drétt. Un grâzie a Fàusto, diretàur iresponsâbil, redatàur, inpaginadàur, spedizionîr, etc. etc., a Bertén d Sèra, ch'al m à

insgnè a scrîver al nôster bèl dialàtt e al vâ d lóng a curèzer i mî sbâli; a Âmos d Lèli, al strulgân eletrònic, ch'al véns in biziclatà fén a cà mî par muntèr int al mî conpiûter i carâter bulgnîs; a Gigén Lîvra e a Dagnêl Vitèli e ai sù inpagâbil e prezîûs Gramâtica e Dizionèri.

E pò grâzie a tòtt quî ch'i an la pa pazénzia ed lèzer i mî scrètt.

La Nôccia d Bastèl

In duv èla andè a finîr?

Lizând un vèc' nómmer dla rivéssta "Qui Touring" dal nuvàmmer 1999, la mî atenziân l'é stè atirè da stâl paròl: "Non se ne sa più niente dagli inizi del secolo. Dell'armatura di Caterina Sforza (1462-1509), contessa di Imola e Forlì, si sono perse le tracce da tempo. Presente nel 1893 al Museo Civico di Bologna, reca incisa sul petto l'immagine di Santa Caterina accompagnata dalla ruota del martirio. In occasione di una mostra sulla contessa in programma a Imola nel febbraio 2000, l'Associazione Erasmo chiede a studiosi e collezionisti di collaborare al suo ritrovamento".

Turnând ai dé d incû, mé a n sò brîsa se la curâza dla Catarénina la séppa pò turnè fòra, mo quall ch'al m agrîva de pió l é savair che *in illo tempore* ai fò un quèlc gratân ch'al la fé só, magâra par vândarla a un colezionéssta ed pûc scròppel. Praticamânt prezîs al diretâur ed cla bibliotêca napoletèna ch'l à fât fòra una môccia ed liber antig, fén a cal dé che una ciôpa d inpieghè unèst i al dnunzienn.

F. C

Un bèl scânt

Stavòlta a m sâ adè d un'ètra nutèzzia ch'la m à fât sguazèr un chillo. Avî da stèr a savair che, socuânt dé fâ, una famajja con maré, mujêr e zènc fiû dai

quâter ai dâgg' ân, una dmanndga i én andè a dsnèr int un ristorânt ed Pèdva par festegèr mé n sò che ricorânza, fòrsi un conpleân.

Finé ed magnèr, i an ciamè al cânt. Ai é arivè al padrân ch'l à fât la sâmma e, da cla zèffra, l à cavè quénng' Euro. Tulând fòra d'in bisâca al catuén par paghèr, al pèder l à ringraziè pr al scânt, pò, guardând al scartarén, l à véssst che dâpp al prêzi dal quèrt, dal vén, dla mnèstra, piatanza e dâulz ai èra una vâus mâi vésssta: «sconto bambini educati». Cm as pôl capîr l é avanzè piotòst maraviè e, par curiositè, l à dmandè al trataur padvân cus'l èra cal scânt che ló a n capèva brîsa.

Al padrân dal ristorânt l à arspòst acsé: «quand int al mî ristorânt ai arîva di cliènt con di ragazû, se durânt al dsnèr o la zanna i cînno i stan bôn e educè, i n fan brîsa di vèrs o i n còrren brîsa pr al lochèl dsturbând chi èter, i n fan inción casén, i stan a tèvla trançuèll e con un cuntâgggn educè, nuèter a fân un scânt dal dîs dal zânt».

I dîsen che i ragazû ed chi dû spûs i parèven arivè da un èter mând: i èren sâza cunpiûter o telefonén da zuglinèr, e, stra una purtè e cl'ètra, i stèven chelum al sò sît fagând di dsègggn in vatta a di fuitén ed chèrta.

Ste fât al m à fât vgnîr in mânt i nôv anvûd d un mî amîg, Rugêro Pasarén, che quand i van a tèvla i én stè aviè a stèr bôn e educè, sâza fèr dal plócc e, s'i avèssen bisâgggn ed livèrs só prèmma d avair finé ed magnèr, i dmândèn parmâss ai genitûr o al nôn.

Quèlcón prà dîr ch'i én fòra d môda, mo a mé i um pièsen dimónndi. Vâ bân a srò al'antîga, l é naturèl: anc s'an m é brîsa d avîs, a sâ vèc'! Mo a cradd che se l'educaziân la n s insaggna fén da cén, quand pò i dvântèn grand... a s sâ capé. Vlîv mazèrum? Pò, dala pinsè ed cal ristoradâur, am é vgnó in mânt anc un èter quèl.

As prèv anc stabilîr un bèl scânt sâura âl tâs ed chi studént dl'Università ed Bulâggna ch'i van dânter int una bibliotêca sâul con l'intenziân d méttres a sèder e studièr, invèzi che fèr tòtt èter, vândèr o cunprèr di scartuzén ed rîmmba (la drôga a Bulâggna la s ciâma acsé), minazièr chi é ed parair difarânt,

sbraghèr incôsa se i responsâbil i vòlen cuntrulèr quî ch'i arîven par lasèr fòra chi, col stûdi, al i ântra còmm al cûl int al Paternòster.

E chi fèss un scânt a chi turéssta ch'i van a vâdder un'òvra d èrt o un monumânt sâza lasèri in vatta inción sgurbiût, cum l'à fât cla turéssta franzaisa al Coloséo ed Râmma? Déttâ stra d nuèter, se cla franzaisa l'avèss fât un quèl cunpâgn a cà sò, ai srèv arivè stra chèp e còl una mûlta da andèr vî a gatón.

Insâmma, cla nutèzzia ed Pèdva la m à culpé e arèv chèr ed cgnósser cal ristoradâur par strichèri la man, dîri ch'l à avò pròpi una bèla pinsè. Par dîr tòtt quall ch'é vaira, am piastrèv anc ed dîr quèl a chi genitûr che i lâsen fèr ai sù cînno tòtt quall ch'ai pèr, sâza mâi avair gnînt da dîri, sâza inciónni pruibiziân, inciónni istruziân fén da cén sâura a quall ch'l é gióssst fèr e sâura a quall che, invèzi, bisâggna evitèr.

Se quèlcón vlèss inventèr un scânt anc par chi genitûr che lé... pruvaggna?

La Taraghèggna

Azidânt al conpiûter!

Ogni tant am câpita che al conpiûter al fâ i caprézzi: ai métt una môccia ed tânp a inpières; l é lóng cme una massa cantè a avîr i *fails* e vî acsé... un quèl da fèr vgnîr la galavèrna int i sunâi! D acòrd ch'l'é una mâchina bèle vciòta, ch'l é pén ed paròl e d fotografî e alâura *ecco che si impone l'esigenza di una pulizia generale*.

Mo un conpiûter al n é mégga un casunâtt dal rôssc, ch'ai arîva al câmion ch'al le vûda int un spèll e pò vî ch'al vâ. Prèmma t ciâm un amîg ch'l é un fenòmen dl'eletrònica, che tè t stè a guardèrel a bâcca avèrta in st mântèr che ló al clècca in vatta a una *icona* che té t an sè gnanc cus' la rapresânta. Pò dâpp al t dîs che ògni tant t è da fèri un "becâpp", ch'al n é brîsa un panén, mo un quèl par salvèr tòtt quall ch'ai è dânter. E ala fén la sentânza: ai é trôpa ròba e té, che t ai è méss dânter un sinifili ed fotografî, dala prèmma comegnân in só, t vén a inparèr ch'âli én trôpi "paisi" e che par tgnîr d'acât ste *album* virtuel ai vrèv una memòria estèrna.

Ala fén t tû só al tô baracân oramâi *obsoleto* e t al pôrt int una spèzie ed

clénica in dóvv, dâpp avairel tgnó in oservaziân pr una stmèna, ai arîva al refêrt: ai vól un conpiûter nôv! Che – guërda chès - i al vândèn pròpi lé! E alâura t at rasâggn a fèr sta spaisa imprevssta, anc parché i t an asicuré che tótt i “fail” e âl fotografî i pran èser trasferé sânzâ problêma...

Di sunâi! La prêmma prôva ch’ai ò fât l’è stè qualla dla scritûra in dialt, con tótt i sù *segni diacritici* che al nôster Strulgân Eletrònic (Âmos d Lèli) *in illo tempore* ai mité dânter par parmâttrum ed scrîver anc ste nôster jurnalén. Gnînte da fèr: tótt chi sgnén i èren sparé dala tastîra e stièvo!

Tâurna pûr a ciamèr al Strulgân, che un bèl dé l é vgnó a cà mî e, *provando e riprovando*, ala fèn l é arivè dâura ed fèr turnèr a pòst chi famûs sgnén.

Èrla dâncâ finé? Gnanc pr insónni: la matèina dâpp i *segni diacritici* i èren sparé un’ètra vólta... A v zûr ch’ai ò sintó, furtéssum e prepotânt, al desidèri ed bucèr al conpiûter nôv fôra dala fnèstra... E pò? Pò ai é arivè Matteo, un strulgân zâuven, che in zénc minûd l é riusé a sistemèr incôsa e al risültèt l é che adèsa a psî lèzer al jurnalén, con tótt i sù séggn méss cum vâ:

âäâêíóôûszñ

F. C.

Medincèina

Mo sé, ai ò ed bisâggn d un furnén nôv e alâura, dè ch’a sânc capité int un supermarché in dóvv i vândèn tóttâ dla ròba eletrònica, a m sânc méss a dlîzer stramèz a una móccia ed fûren ed tóttî âl fâta.

Sóbbit a in ò aducè on ch’l èra una maravajja: bèl grand e tótt lósster ch’l èra un gudiól pr i ûc’... mo, guardandi par drî, a vadd una scrètta: “*Made in China*”. Eh nâ! Pòchi ciâcher, mé a vói tór un quèl nustrân e i mî bajûc i an da vanzèr qué, in Itâglia.

Sóbbit ed banda, un èter fâuren râss, con dâl crumadûr beléssimi, ch’al parèva un’*Harley-Davidson*! Mo par drî ai ò catè la stassa scrètta “*Made in China*”.

A st pònt che qué a m sânc méss ala zairca d un quèl ch’al fôss “*Made in Italy*” e fenalmânt a l ò catè: un bèl furnatt dla misûra gióssta par la mî cusèna, con al sô grill e la vintarôla par môver l’âria... E pò, par dnanz ai risáltèva la scrètta “*De Longhi*”.

- Fenalmânt a l ò catè! – a m

sânc détt dânter ed mé.

Adio *che t’amavo!* Giósst par sicurazza, quèsi par scaramanzî, a dé un’ucè ala scâtla ed cartân dal furnatt, ch’l’èra pròpi lé sâtta e a v zûr ch’a i sânc vanzè ed stupén! Anc cal furnatt De Longhi, che mé a cardèva ch’al fôss un prudótt nustrân, l é anca ló “*Made in China*”.

Giv ch’a l éva purtè a cà? T al sarè!

F. C.

Chi èl? Giòn

Stramèz ai arlîv dal Câurs ed secând livèl dal nôster dialt, ai é anca ló: Giòn. Che pò al srêv pió giósst scrîver John, e s’a vlân fèrla complèta a i azuntân anc al cugnómm ch’al fâ Dunn e ch’al vén dal pajais di òmen con la stanèla: la Scòzia. Al profesâur John Dunn l à visó la sô vétta insgnând al róss, e quasst fèn a cal dé ch’l andé in pensîan.

Având dal tânp a dispusiziân, al ciapé só con sô mujêr e al véns a fèr un gîr in Itâglia: Râmma, Fiuânza, Venèzia, insâmma, cäl zitè che i furastîr i dlîzen masmamânt, parché ali én int *l’immaginario collettivo*.

Sâul che Giòn al capité anc qué a Bulaggna e al vanzè ed stupén: cum al dîs ló, al fô concuistè dala nôstra manîra ed stèr insâmm a fèr tuglièna, al nôster – al dîs ló – n avair mâi trôpa fûria, pedgând adèsi. E pò ai é la fazannda dal nôster bân magnèr. Insâmma: d acórd con sô mujêr Giòn al dezidé ed vgnîr a stèr ed cà a Bulaggna! E acsé l é stè.

Quassta am l’â cuntè Raflén Andreètti, un èter di arlîv, l ucialèr ed

via Murri: al dîs acsé che, tóttî âl zòbi ala matèina, Giòn e sô mujêr i van da un lardaról ch’ai fâ catèr un bèl 30 x 30 ed carsânt, tajè par la lónga, con stramèz un mèz zentémmeter ed murtadèla. E i fan claziân acsé, titând – adèsi, sânzâ fûria – una butigliâza ed cal bân...

Air sîra, dâpp la leziân ed bulgnais int la nôstra salatta al Pânt dla Biânnda, Giòn l à fât fôra una spiatlè ed turtlón preparè dal nôstri dòn, salutând pò la cunpagnî con un “Bôna Pâscua a tótt!”

F. C.

La siânza di nûster víc'

Pizincûl - frutto della rosa canina, più spesso detto *patarlânga*, usato come diuretico.

Da: G. Ungarelli, Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell’uso e nella tradizione popolare bolognese.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biânnda

Nómmer 151 dal 2017

Diretâur iresponsâbil e limušnîr:

Fàusto Carpan

Dségnn uriginèl:

Lupâmbbol (Wolfango)

Umberto Sgarzi

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di sbâli: **Bertén d Sèra**

Strulgón eletrònic:

Âmos d Lèli – Mattéo Niròz

Silvân d Cavalèina

Abunamént par pòsta: almânc 20 € al ân.

Indirèzz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto@pontedellabionda.org

Al dizionèri ed riferimânt par cäl paról ch’âli én difèzzili da capîr l é quasst:

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIS - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIS

Pendragon, 2009

I sît bulgnis i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.lafamigliabolognese.it

www.bulgnais.com

www.marcopoli.it

Associazione Culturale

IL PONTE DELLA BIONDA

Andè bän int al canèl!

Arena del Navile/Ponte della Bionda
Via dei Terraioli (zona Corticella)

Direzione artistica:

Fausto Carpani

Da sabato 24 giugno a domenica 23 luglio 2017, tutte le sere.
Apertura stand gastronomici con crescentine e polenta ore 19.
Inizio spettacoli alle 21,15 circa - Ingresso a offerta libera

MESE di GIUGNO

Sabato 24	"Dài mò ch'a tacàn!" con Fausto Carpani , Gigén Lìvra , Sisén e il Gruppo Emiliano .
Domenica 25	La Compagnia Al nòstar dialàtt di Castenaso nella commedia "Al dutàur ch'l à inventè al V.I.A.G.R.A", tre atti comici di Marcello Gamberini .
Lunedì 26	Un gradito ritorno: Luca Lazazzera e il suo karaoke!
Martedì 27	Dopo il successo riscosso la scorsa estate, tornano "I ruvidi" : rock classico americano.
Mercoledì 28	Una new entry di grande prestigio: la Roveri Big Band , venti elementi alla maniera delle band americane.
Giovedì 29	Un gradito ritorno: Vittorio Bonetti che dire piano bar è riduttivo...
Venerdì 30	Un gruppo che non poteva mancare: i Mulini a vento in concerto.

MESE di LUGLIO

Sabato 1	Fausto Carpani con Antonio Stragapede in "Quando i portici erano di legno", casi, personaggi, luoghi del medioevo bolognese raccontati e cantati, con la proiezione delle immagini create da Giorgio Serra (Matitaccia) .
Domenica 2	Paolo Giacomoni , Marco Chiappelli , Ciccio Tassoni e Roberto Losi che sarebbe come dire il Gruppo Emiliano!
Lunedì 3	Un graditissimo ritorno: Cristina Saglioni e Marco Magrini in concerto.
Martedì 4	"Cunzèrt" con Fausto Carpani e Alessandro Ventura al pianoforte.
Mercoledì 5	Federico Benuzzi , giocoliere professionista, docente di fisica e attore presenta "Fisica sognante", per divertirsi, interrogarsi, capire. Una novità assoluta per l'Arena del Navile!
Giovedì 6	Un grande ritorno: la comicità "made in Fràra" di Duilio Pizzocchi .
Venerdì 7	Gian Piero Sterpi e la Compagnia PiùOMENO in "Tre giorni a Villa Quietè", una commedia divertentissima.
Sabato 8	Germano Bonaveri (BOLZOC & sons) Dai Beatles a Cat Stevens, da Lou Reed a Simon and Garfunkel per respirare gli anni che hanno segnato la storia della musica moderna.
Domenica 9	Franz & Nico , cabaret e canzoni, anche loro "Made in Frara".
Lunedì 10	I Burattini di Riccardo in "I milioni della vecchia Pulidora", spettacolo per grandi e piccini.
Martedì 11	Ritorna il cabaret di Angelo Carestia .
Mercoledì 12	Cornamuse e drums. Insomma: i Cisalpipers!
Giovedì 13	"Se mi vuoi lasciare..." , sul palco dell'Arena del Navile a grande richiesta: MICHELE!
Venerdì 14	Un appuntamento con la tradizione: al <i>bâl dspécc</i> con "La Violina" diretta da Anna Maria Pericolini .
Sabato 15	Roberto Serra , il "professore" del corso di dialetto, presenta: "Mo sóppa, che blazza al bulgnais!" Viaggio semiserio tra la storia e le parole della nostra lingua. Con la partecipazione degli allievi del Corso di Dialetto Bolognese.
Domenica 16	"Canti dalla Toscana bella" con la cantautrice fiorentina Lisetta Luchini con Marta Marini .
Lunedì 17	Serata da ballo con Marco Gavioli e la sua orchestra.
Martedì 18	Serata da ballo con Massimo Budriesi e la sua orchestra
Mercoledì 19	Tornano i balli di gruppo con il NO STOP Choreographic Team (Alessio Citi Fitness Studio)
Giovedì 20	Serata da ballo con Franco Paradise e Claudia Raganella .
Venerdì 21	Serata da balloe con Andrea Ferrario e la Double Tower Stompers , per gli appassionati di swing e lindy hop!
Sabato 22	Serata da ballo con l'orchestra di Maria Grazia Pasi & Gigi Bondioli
Domenica 23	Gran ballo finale alla fuluzzi con l'Osteria del Mandolino (Antonio Stragapede , mandolino e chitarra, Nicolò Scalabrin , chitarra, Domenico Celiberti , mandolino, violino, voce, chitarra battente, Federico Massarenti , ocarina di Budrio, Peppe Aiello , contrabbasso). Con la partecipazione di Marco Visita , organetto, Sisén , mandolino, e con Fausto Carpani , Gian Piero Sterpi , Graziella Gandolfi , Roberta Nanni .

I MATTI DELLA POLENTA

Via Sant'Isaia 84/A

ALTRI APPUNTAMENTI

Domenica 23 aprile, dalle ore 19,30 circa	Fausto Carpani e il Gruppo Emiliano a “ <i>Food and beer</i> ” in piazza Bracci a San Lazzaro di Savena. In questa occasione sarà presente uno stand dei MATTI DELLA POLENTA con polenta, crescentine, tigelle.
Venerdì 28 aprile, ore 17,30	Presso la sede della Famajja Bulgnaiša (via Barberia 11), intrattenimento dialettale con la partecipazione di poeti e rimatori.
Domenica 7 maggio, ore 21	Fausto Carpani e il Gruppo Emiliano alla festa della Parrocchia di San Domenico Savio (via Andreini 36).
Venerdì 26 maggio, ore 17,30	Alla Famajja Bulgnaiša (via Barberia 11): recital di Fausto Carpani.
Giovedì 1 giugno, ore 21	Fausto Carpani e il Gruppo Emiliano alla festa della Parrocchia di Santa Maria Assunta a Borgo Panigale (via M. E. Lepido 58)
Sabato 3 giugno, ore 21	Fausto Carpani e il Gruppo Emiliano al Centro Sociale Montanari (via Saliceto 3).
Domenica 4 giugno ore 21	Fausto Carpani e il Gruppo Emiliano alla Festa della Comunità ARCA a Quarto Inferiore (via Badini).
Venerdì 9 giugno, ore 20,30	Fausto Carpani, Gigén Lîvra e il Gruppo Emiliano in piazza a San Giovanni in Persiceto.